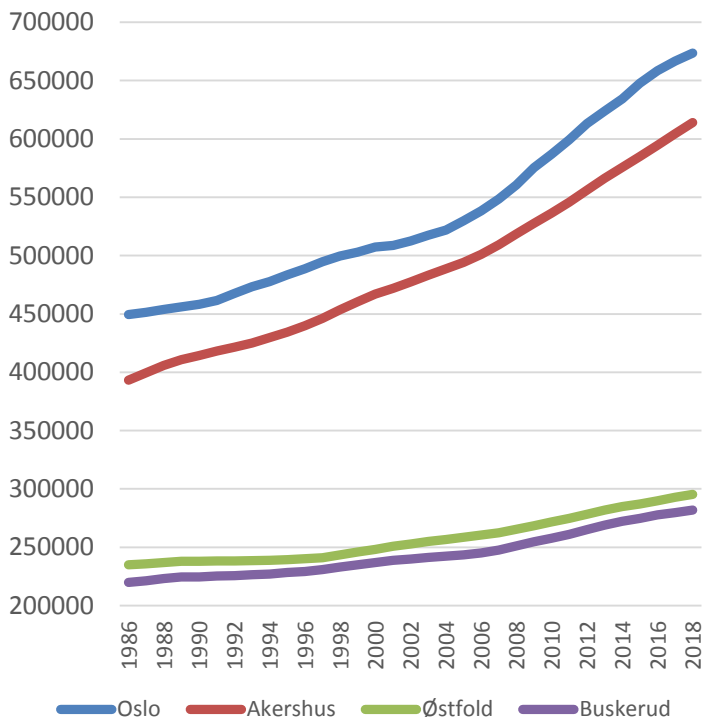

Relasjonen Oslo - Viken

Oslo og Akershus i sterk vekst de siste 30 årene

- 1. januar 1986 hadde Oslo ca. 55 000 flere innbyggere enn Akershus (393 239 vs. 449 395)
- 1. januar 2018 hadde Oslo 59 000 flere innbyggere enn Akershus (614 026 vs. 673 469)
- Østfold og Buskerud følges ad i befolkningsutviklingen, med Østfold ca. 15 000 foran i innbyggerantall fra år til år. Østfold markerer kanskje innbygger nr. 300 000 før 1.1. 2020.
- Mer enn 1 000 000 av Oslo og Akershus sine ca. 1 290 000 innbyggere bor i Oslo tettsted.

SSBs tettstedsavgrensing

En hussamling skal registreres som et tettsted dersom det

1. Bor minst 200 personer der, og
2. Avstanden mellom husene skal normalt ikke overstige 50 meter.

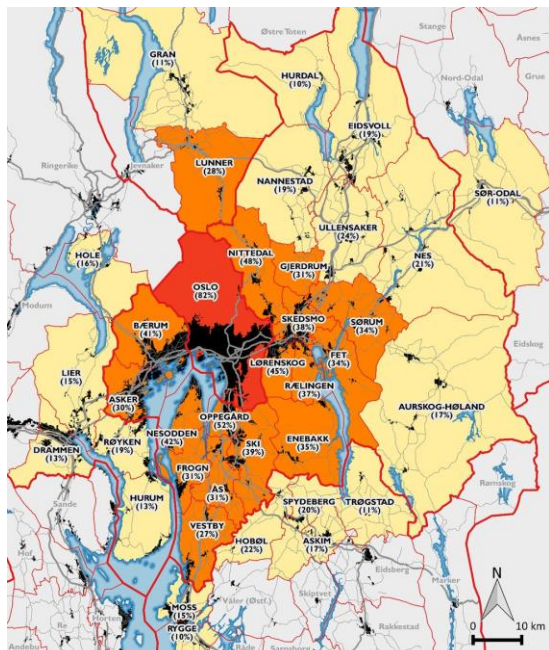
Det er tillatt med et skjønnsmessig avvik ut over 50 meter mellom husene i områder som ikke skal eller kan bebygges.

SSBs avgrensning av Oslo tettsted:

- Oslo tettsted hadde 773 000 innbyggere ved årtusenskiftet. Tettstedet passerte 800 000 innbyggere like før årsskiftet 2003/2004, 900 000 innbyggere like etter midtsommer 2010 og (sannsynligvis) 1 million innbyggere like før årsskiftet 2017/2018.
- 2/3 av innbyggerne i Oslo tettsted bor i Oslo kommune, mens den øvrige 1/3 i all hovedsak bor i Akershus.
- Mer enn halvparten av innbyggerne i Akershus er bosatt i Oslo tettsted (54,5% av Akershus-innbyggerne bodde i Oslo tettsted 1.1 2016)
- Oslo tettsted har et areal på 266,5 km² (2017). 49,4 % av dette tettstedsarealet ligger i Akershus, og 'bare' 49,1 % i selve Oslo kommune.
- De resterende 1,5% av Oslos tettstedsareal ligger i Røyken.

Oslo pendlingsregion (2016)

Oslo pendlingsregion

Antall kommuner: 37
 Sysselsetting: 814 340
 Befolkning: 1 494 577

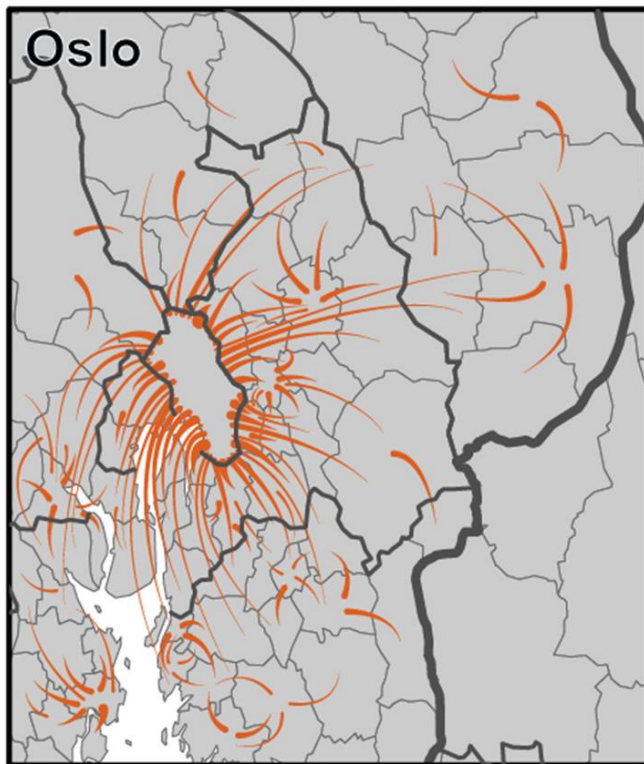
- Administrative grenser
- Senterkommune
- Forstadskommune
- Pendlingskommune
- Tettsted

Note: Tall i parentes for forstads- og pendlingskommuner angir utpendling til senterkommune. Tall i parentes for senterkommunen angir andelen som bor og arbeider i senterkommunen.

- Oslo pendlingsregion omfatter kommuner i Østfold, Akershus, Hedmark, Oppland og Buskerud.
- I pendlingsregionen pendler minst 10% av de sysselsatte i den enkelte kommune inn til Oslo.
- Tall i parentes for forstads- og pendlingskommuner angir utpendling til senterkommunen (Oslo).
- Tall i parentes for senterkommunen angir andelen som *bor og arbeider* i senterkommunen.
- Kilde: NIVI Analyse rapport 2016:4

Litt mer raffinert pendlingsoversikt for Viken (2013)

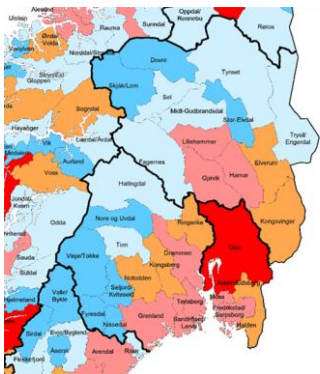

- Kartet angir pendlingstrømmer $> 6\%$ av all sysselsatte i hjemkommunen over kommunegrensene. Bredden i arbeidsplasskommunen (hodet) angir relativt omfang av utpendling fra arbeidstakernes bostedskommune (halen).
- Betydelig innpendling fra flere nabokommuner f.eks. også til Moss, Askim, Ullensaker, Skedsmo og Drammen.

Kilde: Nordregio

30 kommuner utgjør en tett integrert bo-, arbeids- og tjenesteregion i hovedstadsområdet

- Det har ikke foregått noen regionforstørring i hovedstadsregionen (geografisk utvidelse av bo-, arbeids- og tjenesteregionen Oslo) de siste 18 årene. Det betyr at det er de samme kommunene i dag som de som også i år 2000 utgjorde den funksjonelle Osloregionen. Den funksjonelle kjernen i Osloregionen består av kommunene Bærum, Oslo, Lørenskog og Skedsmo. 90 % av alle pendlingsreisene ut av en av disse kommunene går til en av de andre tre kommunene.
- Den funksjonelle Osloregionen består i dag av 30 kommuner - Oslo og de 22 akershuskommunene; Rømskog, Spydeberg og Hobøl i Østfold; Røyken og Hurum i Buskerud samt Lunner og Gran i Oppland. Det skjer ikke en regionforstørring i Osloregionen – i stedet skjer det nå en økende regionfortetting.
- Funksjonell region er ulik pendlingsregion. Ved avgrensingen av funksjonelle regioner tas hensyn til totalt pendlingsmønster mellom alle kommuner, ikke bare til og fra største senterkommune. Det tar også hensyn til reisetiden mellom ulike sentre (jfr. forrige bilde). Derfor omfatter pendlingsregionen 37 kommuner, mens den funksjonelle inneholder 30 kommuner.

Regionfortetting framfor regionforstørring i relasjonen Oslo - Viken

- TØI anslo i 2012 at potensialet for regionforstørring i stor grad allerede er tatt ut i det sentrale Østlandsområdet. Her er vei- og banenett allerede såpass utbygd at omfanget av nye koblinger mellom yrkesbefolkning og arbeidsplasser ved oppgradert veinett synes begrenset.
- Det største gjenstående potensialet for regionforstørring rundt Oslo/Viken synes nå å være i indre Østfold og i nordfylket i Buskerud.

Pendlingen på tvers av fylkesgrensene i Viken. Antall sysselsatte 15-74 år (4. kvartal 2017)

Bostedsfylke	Arbeidsstedsfylke			
	Østfold	Akershus	Oslo	Buskerud
Østfold	110 265	10 060	11 438	501
Akershus	3 504	181 747	110 729	5 069
Oslo	2 095	47 010	294 763	3 446
Buskerud	388	14 146	13 700	105 109

Kilde: SSB registerbasert sysselstatistikk, tabell 03321

Regionale plansamarbeid Oslo-Viken

- Felles regional plan for areal og transport. 2030, med perspektiver mot 2050 (2015; Oslo, Akershus)
- Felles regional plan for innovasjon og nyskaping fram mot 2025 (2015; Oslo, Akershus)

Oppfølgingen av de to felles regionale planene Oslo/Akershus er formelt (politisk og administrativt) organisert over samme lest.

Dessuten har administrative fagmiljø i Oslo kommune bidratt *uformelt* i arbeidet med å utvikle en rekke andre regionale planer i Akershus, så som regional plan for masseforvaltning, regional plan for handel, service og senterstruktur m.m.

Regional plan for areal & transport Oslo/Akershus

Samarbeidsavtale inngått mellom Oslo kommune og Akershus fylkeskommune (signert oktober 2016). Formålet med avtalen er å fastsette partenes gjensidige rettigheter og plikter. Den har fire målsettinger:

- Avklare ansvar
- Etterse og tilrettelegge for gjennomføring
- Sikre god kontakt mellom partene
- Bidra til kompetanseutvikling og informasjonsflyt

Organisering

Politisk samarbeidsråd, som møtes minst to ganger årlig. 6 medlemmer - både posisjon og opposisjon representert fra Oslo og Akershus.

Administrativt kontaktforum (8 medlemmer), som har til oppgave å etterse at samarbeidsavtalen overholdes og at handlingsprogrammet følges opp; å vurdere behov for revisjon av handlingsprogram og regional plan; sørge for tilstrekkelige ressurser til oppgavene, samt å legge til rette for og ivareta administrativ og politisk dialog.

Regional plan for innovasjon og nyskaping Oslo/Akershus

- **Regional samarbeidsavtale** inngått mellom Oslo kommune, Akershus fylkeskommune, Siva, Norges forskningsråd og Innovasjon Norge (signert 2016). Mål: å fremme et internasjonalt konkurransedyktig og kunnskapsbasert næringsliv gjennom å satse på entreprenørskap, vekstkraftige bedrifter og regionens innovasjonsmiljøer, i tråd med den regionale planens målsetting.
- **Politisk samarbeidsråd** hvor en representant fra Akershus fylkeskommune og en representant fra Oslo kommune stiller, i tillegg til varamedlemmer. Møtes minst to ganger i året. Informasjonsorgan om vesentlige saker som berører den regionale planen og oppfølging av handlingsprogrammet.
- Helintegrert med Oslo og Akershus' felles regionale innovasjonsprogram i form av identiske innsatsområder.

Utfordringer ved regionale plansamarbeid

- Gjennomføre regional plan og opprettholde framdrift.
- Ta vare på og utvikle relasjonene som er oppstått gjennom samarbeidet om regional planer ikke bare Oslo/Akershus, men også overfor andre regionale utviklingsaktører.
- Samarbeid om konkrete planoppgaver.
- Gjensidig inspirasjon og erfaringsutveksling.
- *Samvirke I (areal&transport)*: Investere i et miljøvennlig transportsystem / sikre statlig samarbeid gjennom avtaler (bymiljø/byutvikling/byvekst).
- *Samvirke II (innovasjon & nyskaping)*: Tilrettelegge for et robust innovasjonsøkosystem i alle delregioner. Ha en klar rolleforståelse i forhold til de andre regionale virkemiddelaktørene.

Andre faglige og politiske samarbeidsrelasjoner til Oslo kommune (I)

Samferdsel:

- Oslopakke 3 (2019-2022 – 27,7 milliarder)
- RUTER AS
- Felles løyvedistrikt for drosjer
- samt diverse annet

Areal og transport:

- Igangsatt arbeid med felles byvekstavtale (i dag byutviklingsavtale og bymiljøavtale)
- Mulig etablering av hovedstadsråd (Oslo kommune, Akershus fylkeskommune, bybåndskommunene)

Næringsutvikling:

- Kommunenetverk for næringsutvikling Oslo og Akershus
- Forregion (tidligere VRI)
- Regionalt Forskningsfond Hovedstaden

Andre faglige og politiske samarbeidsrelasjoner til Oslo kommune (II)

Utdanning:

- Fagskolen Oslo og Akershus
- Diverse skolefaglige nettverk

Kultur, frivillighet, folkehelse:

- Viken filmsenter (Østfold, Vestfold, Buskerud, Akershus, Oslo)
- Diverse kulturminnevern

Felles samarbeidsorganer Østfold, Buskerud og Akershus:

- Østlandssamarbeidet
- Osloregionens Europakontor
- Samarbeidsalliansen Osloregionen

VIKEN

fylkeskommune fra 2020

Relasjonen til Oslo blir fortsatt sentral:

